

РЕШЕНИЕ

№ 87

гр. Бургас, 17.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Десислава Д. Щерева

Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Павел Ал. Ханджиев Въззивно търговско дело
№ 20232001000170 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 34 от 09.02.2023 г., постановено по т.д. № 192/2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, е отхвърлен искът на Сдружение “Музикаутор”, ЕИК 831005050, на осн. чл. 95а вр. чл. 95 ЗАПСП за осъждане на “Вая тур” ЕООД, ЕИК 102918816, да му заплати сумата 4000 лв., представляваща обезщетение за претърпени вреди под формата на пропуснати ползи поради нарушаване правата на автори – членове на сродни дружества за колективно управление на права, представлявани на територията на Република България от Сдружение “Музикаутор”, върху четири конкретни песни – по 500 лв. за музиката и по 500 лв. за текста. Отхвърлен е и искът за осъждане на ответника на осн. чл. 95б, ал. 1, т. 6 ЗАПСП да разгласи за своя сметка диспозитива на решението на съда в два всекидневника и в определен от съда часови пояс на телевизионна организация с национално покритие. Присъдени са разноски в полза на ответника.

Недоволен от решението е останал **ищецът Сдружение “Музикаутор”**, който го е обжалвал с **въззивна жалба**. Поддържа се в жалбата, че решението е неправилно, необосновано, постановено в противоречие с материалния закон и при съществени процесуални нарушения. Неправилно съдът приел за недоказани фактите за допуснати нарушения на авторските права, за които се търси обезщетение, на 05.02.2022 г. в процесния обект, стопанисван от ответника. Във въззивната жалба се излага отново подробно фактическата обстановка и се анализират събраните доказателства, въз основа на което се прави извод, че допуснатите нарушения

са доказани. Процесуалните нарушения се изразявали в това, че първоинстанционният съд не разгледал подробно и съвкупно всички доказателства по делото. В жалбата се излагат подробно аргументи за основателността на исковите претенции – относно отстъпените авторски права и вредите за авторите от нарушенията, както и относно размера на търсените обезщетения. Отправено е искане за отмяна на обжалваното решение и уважаване на предявените иски по осн. чл. 95а вр. чл. 95 ЗАПСП и чл. 95б, ал. 1, т. 6 ЗАПСП. Претендират се разноси за двете съдебни инстанции.

В срока по чл. 263 ГПК е постъпил **отговор на въззивната жалба** от въззиваемия ответник “Вая тур” ЕООД. Въззивната жалба се оспорва, на първо място, като нередовна. Вместо да внесе дължимата за обжалването държавна такса по сметка на въззивния съд в съответствие с указанията на съда, въззивникът внесъл таксата по сметка на първоинстанционния съд. Съдът от своя страна вместо да върне жалбата дал указания и възможност таксата да бъде внесена по сметка на Апелативен съд – Бургас. Според въззиваемият нередовностите по жалбата не са били отстранени в срок и жалбата е следвало да бъде върната. Наред с това жалбата се оспорва като неоснователна. Поддържа се, че не е било доказано извършването на твърдените нарушения на авторските права в ресторант “Орфей” в Пампорово и в тази връзка се анализират събраните по делото доказателства. Искане за потвърждаване на решението и присъждане на разноските за въззивното производство.

Апелативен съд – Бургас, като взе предвид съображенията и доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства и закона, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана да обжалва страна, срещу акт, подлежащ на обжалване, и отговаря на изискванията на закона за редовност, поради което с определение от 03.08.2023 г. е приета за разглеждане по същество. Възражението на въззиваемия за нередовност на въззивната жалба е неоснователно. Указанието за внасяне на държавна такса се смята за изпълнено, когато таксата е внесена в срок макар и по сметка на друг съд.

Бургаският окръжен съд е бил сезиран с исковите на “Музикаутор” СНЦ против “Вая тур” ЕООД за присъждане на обезщетение на осн. чл. 95а ЗАПСП, за вреди, произлезли от нарушаване правата на автори – членове на сродни дружества за колективно управление на права, както и осъждане на ответника да разгласи по реда на чл. 95б, ал. 1, т. 6 ЗАПСП диспозитива на съдебното решение. Ищецът е поддържал, че има качеството на лице по чл. 95в ЗАПСП, че в заведението на ответника са били възпроизведени музикални произведения с автори и композитори – членове на организации за колективно управление на права, които сдружението представлява на територията на България, както и че възпроизвеждането е осъществено без

отстъпени права за ползване на тези произведения. Осъществено било нарушение на нормата на чл. 18, ал. 2, т. 3 ЗАПСП, което е причинило вреди на правоносителя, доколкото е бил лишен от възнаграждение за своя творчески труд. Поискано било обезщетение в размер на общо 4000 лв или по 1000 лв. на песен, от които 500 лв. за автора на музиката и 500 лв. за автора на текста.

Ответникът оспорил претенциите. Оспорил активната легитимация на ищеца да предяви исковете. Оспорил публичното възпроизвеждането на посочените в исковата молба песни, в.т. на сочените дата и място. Възразил, че размерът на обезщетението не следва да се определя по правилото на чл. 95а ЗАПСП, тъй като правата за ползване се предоставяли срещу годишна такса и именно тази такса следвало да е база база за определяне на обезщетението.

С обжалваното решение окръжният съд приел, че по делото не е доказано твърдението за осъществено публично използване на посочените в исковата молба музикални произведения в търговския обект, стопанисван от ответника, поради което отхвърлил иска.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд извърши служебна проверка и приема, че обжалваното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

По същество:

Съгласно чл. 95в ЗАПСП организациите за колективно управление на права и професионалните защитни организации на правоносителите могат да предявяват искове по чл. 95, 95а и 95б ЗАПСП по повод на права, които са им поверени за управление, съответно за защита, като в този случай чл. 26, ал. 4 ГПК не се прилага. В първата инстанция е изслушано експертно заключение на в.л. П. П., изготвено след проверка в съдържанието на международните бази данни W.I.D. и I.P.I., от което се установява кои са носителите на авторски права, посочени едновременно като композитори и/или автори на музикалните произведения, описани в исковата молба, и кои са организациите за колективно управление на авторски права, в които членуват композиторите и авторите на текстовете. Установява се също, че чуждестранните организации за колективно управление на права, посочени в заключението, имат договори за представителство със сдружението-ищец, като съобщения за договорите са оповестени, както на сайта на Министерство на културата, така и на сайта на сдружението. Ето защо “Музикаутор“ СНЦ е активно легитимирано да предяви на настоящите искове.

В чл. 95 ЗАПСП е регламентиран иск за обезщетение, чрез който носителят на защитено от ЗАПСП авторско или сродно право може да се защити срещу нарушение на правата му, ако от нарушението са произлезли вреди. За да се уважи такъв иск, е необходимо да се установи нарушение на закриляни от специалния ЗАПСП права, каквото е налице във всички случаи, при които обектът на авторски и сродни права се използва без съгласие на правопритежателя и без законът да допуска използването независимо от

волята на последния. (В този смисъл, например, решение №106/11.07.2012 г. по т.д. №769/2011 г. на ВКС, II т.о.) По делото не се спори, че музикалните произведения, изброени в исковата молба, са обект на защита по закона – чл. 3, ал. 1, т. 2. За доказване на нарушение на авторското право законът не предвижда особена процедура и следователно доказването се осъществява по общите правила на ГПК за доказателствата, доказателствените средства и доказателствената тежест.

В настоящия случай ищецът е ангажирал свидетелски показания, съдебно-техническа експертиза и писмени доказателства, които, преценени в съвкупност, водят до извод за допуснато нарушение на авторските права от служители или наети лица от ответното дружество в търговския обект в Пампорово. Нарушението се изразява в излъчване на музикалните произведения в заведението, по време на работа и обслужване на клиенти, т.е. по време на осъществяване на стопанската дейност от ответника и не за лични цели.

Ищецът е представил договор от 30.06.2015 г. с Ч. П., нает като посредник, и свои вътрешни правила – приложение към договора, от които става ясно, че процедурата по установяване на публично изпълнение на музика от каталога на “Музикаутор“ включва поредност от стъпки, вкл. разпознаване на произведенията чрез мобилното приложение Shazam, изпращане на линк на имейл с уточняване на проверявания обект и вземане на касов бон от консумация. От показанията на св. Ч. П., който е посетил ресторанта и е установил възпроизвеждането на музикалните произведения на 05.02.2022 г., става ясно, че в заведението е имало клиенти и е звучала музика от тонколони. По време на престоя и консумацията в ресторанта свидетелят с помощта на инсталирано на мобилния му телефон приложение Shazam проверявал кое е звучащото в момента музикално произведение. Извършвал и допълнителна проверка, следвайки линковете, дадени от приложението, в YouTube. След това свидетелят изпращал за всяка песен имейл до сдружението с отбелязване на часа и местоположението. Макар, че местоположението на проверявания обект не се генерира автоматично от приложението и е било добавено допълнително от свидетеля, като това се признава в съдебно заседание, съдът изцяло кредитира показанията в тази част. Въпреки договорните отношения между свидетеля и въззиваемия, съдът ги преценил като достоверни, тъй като изцяло кореспондират с останалите доказателства – изпратените на 05.02.2022 г. имейли и касовия бон от същата дата, за който няма спор, че е издаден от провереното заведение за хранене.

Показанията на свид. П. изцяло се подкрепят от заключението на в.л. Папанчев, от което се установява, че на 05.02.2022 г. на мобилното приложение, инсталирано на телефона на свидетеля, са разпознати процесните песни в интервала от 13,02 до 13,31 ч. и на електронния адрес на “Музикаутор“ са изпратени имейли, автоматично генерирани от приложението.

Въз основа на обсъдените по-горе доказателства съдът приема за доказано, че на 05.02.2022 г. в ресторанта на хотел Орфей в Пампорово, стопанисван от дружеството-ответник, са били възпроизведени без съгласие на правопритежателите и без законът да допуска използването независимо от волята на последните изброените в исковата молба музикални произведения. По този начин са били нарушени правата на техните автори – композитори и текстописци.

Според чл. 3, ал. 1, т. 2 ЗАПСП и чл. 2 от Бернската конвенция за закрила на литературните и художествените произведения, ратифицирана с Указ № 1389 на Държавния съвет от 29.06.1974 г., ДВ бр.53/74 г., музикалните произведения (ЗАПСП) и музикалните композиции със или без текст (Конвенцията) се разглеждат като един обект на авторското право, а не като два обединени обекта. Следователно при възпроизвеждане на музикалното произведение без съгласието на автора/авторите му се допуска едно нарушение на едно защитимо по ЗАПСП право, за което нарушение се дължи едно обезщетение.

Деликтната отговорност, която нарушителят носи, следва да обезщети всички действително понесени вреди от автора – чл. 95 ЗАПСП и чл. 13 от Директива 2004/48/ЕО. Както носителят на правото или лицето, на което той е отстъпил изключително право за използване, така и ищците по чл. 95в ЗАПСП са освободени от доказателствена тежест да установяват размера на дължимото обезщетение в случаите, когато искът е доказан по основание, но няма достатъчно данни за неговия размер. Достатъчно е в случаите по чл. 95а, ал. 1, т. 1 ЗАПСП ищецът да се позове на тази специална хипотеза, за да бъде определено обезщетението от съда при съобразяване на долната му граница, определена от закона, и критериите по чл. 95, ал. 3 и 4 ЗАПСП. В случай, че ответникът твърди наличие на доказателства за размера на обезщетението, той следва да ги представи и да проведе насрещно доказване. В случая ответникът въвежда подобни възражения, но не и годни доказателства за размера на обезщетението, дължимо за обезвреда на пропуснатите ползи. Действително, както се сочи от ответника, на сайта на сдружението е публикувана Тарифа за публично изпълнение в туристически и търговски обекти, но чрез същата не могат да се установят пропуснатите ползи от еднократно допуснато нарушение, доколкото възнагражденията по тарифата за целогодишно работещите заведения е годишно.

Настоящият състав приема, че законовите предпоставки по чл. 95а, ал. 1, т. 1 ЗАПСП са налице – няма установени критерии за определяне на възнаграждение за еднократно публично изпълнение чрез запис в търговски обект, заведение за хранене или друг вид заведение със стопанско предназначение, за разлика напр. от лицензиите в сток имидж сайтовете (напр. <https://www.gettyimages.com>), които се заплащат за ползване на фотографии, видео и музикални видеоклипове - "Royalty free" и Right managed/RM/. Няма и механизъм, чрез който да се установи по какъв начин възпроизвеждането на музикалните произведения в заведението за хранене се

е отразило на приходите от стопанска дейност. По тези съображения обезщетението следва да бъде определено в минималния размер по чл. 95а, ал. 1, т. 1 ЗАПСП – 500 лв. за нарушението върху всеки от обектите по чл. 3, ал. 1, т. 2 ЗАПСП, което при общо четири музикални произведения възлиза на общо 2000 лв.

В заключение: Предявеният иск е основателен до размер от общо 2000 лв. заедно със законната лихва от предявяването до окончателното изплащане. Над този размер претенцията е неоснователна. Основателно е и искането по чл. 95б, ал. 1, т. 6 ЗАПСП.

Тъй като настоящият въззивен състав достигна до различни крайни изводи относно основателността на част от претенцията, обжалваното първоинстанционно решение следва да се отмени частично и вместо него да се постанови решение, с което претенцията на ищеца да се уважи за сумата 2000 лв. заедно със законната лихва и да се постанови разгласяване на диспозитива на решението за сметка на нарушителя в два всекидневника и в определен от съда часови пояс на телевизионна организация с национално покритие.

Поради изхода на спора решението трябва да се отмени и в частта за разноските и те да се разпределят между страните съразмерно с уважената, съответно отхвърлената част от исквете.

На осн. чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца ще се присъдят разноси съразмерно с уважената част от иска – 686 лв. за първоинстанционното производство и 492 лв. за въззивното производство съобразно с представените списъци по чл. 80 ГПК и доказателства за извършените плащания.

На осн. чл. 78, ал. 3 ГПК в полза на ответника ще се присъдят разноси съразмерно с отхвърлената част от иска – 387,50 лв. за първоинстанционното производство и 400 лв. за въззивното производство.

Мотивиран от изложеното, Апелативен съд - Бургас

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 34 от 09.02.2023 г. по т.д. № 192/2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас **в частта**, с която са отхвърлени исквете на “Музикаутор” СНЦ, ЕИК 831005050, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Будапеща № 17, ет. 4, със съдебен адрес: гр. София, бул. Александър Малинов № 51, вх. 5, ет. 7, ап. 15, против “Вая тур” ЕООД, ЕИК 102918816, със седалище и адрес на управление: гр. Бургас, ул. Одрин № 15, ет. 11, за заплащане на сумата 2000 лв., представляваща обезщетение за вреди поради нарушаване правата на автори – членове на сродни организации за колективно управление на права, заедно със законната лихва от предявяването на иска до окончателното изплащане на сумата и за разгласяване на диспозитива на решението за сметка на нарушителя в два

всекидневника и в определен от съда часови пояс на телевизионна организация с национално покритие, както и в частта за разноските, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА**:

ОСЪЖДА “Вая тур” ЕООД, ЕИК 102918816, със седалище и адрес на управление: гр. Бургас, ул. Одрин № 15, ет. 11, да заплати на “Музикаутор” СНЦ, ЕИК 831005050, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Будапеща № 17, ет. 4, със съдебен адрес: гр. София, бул. Александър Малинов № 51, вх. 5, ет. 7, ап. 15, сумата 2000 лв., представляваща обезщетение за настъпили имуществени вреди, под формата на пропуснати ползи, от осъществено от ответника нарушение на авторски права, изразяващо се в осъществено на 05.02.2022 г., без съгласие на правоносителя и без заплащане на възнаграждение, публично изпълнение посредством озвучаване на песните: HOW DEEP IS YOUR LOVE – BELLESTAR, KLUB RIDER & GLAMBEATS CORP.; PLEASE DON'T GO (DJ LEO REMIX) – FUTURE SOUNDSCAPES & SAO VICENTE; I FEEL IT COMING (DATASET REMIX - INSTRUMENTAL) – SIXTH FINGER FEAT. NATTY BONG и LULLABY – FREEDOM DUB, в търговски обект – ресторант в хотел Орфей в к.к. Пампорово, стопанисван от ответника, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска – 27.05.2022 г. до пълното изплащане на сумата.

ПОСТАНОВЯВА “Вая тур” ЕООД, ЕИК 102918816, със седалище и адрес на управление: гр. Бургас, ул. Одрин № 15, ет. 11, на основание чл. 95б, ал. 1, т. 6 ЗАПСП, на свои разноси, да разгласи диспозитива на решението във вестник "24 часа", във вестник "Труд" и по телевизионен канал "БНТ 2", излъчван от Българска национална телевизия в часовия диапазон между 16,00 и 18,00 часа.

ОСЪЖДА “Вая тур” ЕООД, ЕИК 102918816, със седалище и адрес на управление: гр. Бургас, ул. Одрин № 15, ет. 11, да заплати на “Музикаутор” СНЦ, ЕИК 831005050, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Будапеща № 17, ет. 4, със съдебен адрес: гр. София, бул. Александър Малинов № 51, вх. 5, ет. 7, ап. 15, на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК 686 лв. – разноси за първоинстанционното производство и сумата 246 лв. – разноси за въззивното производство, съразмерно с уважената част от исковете.

ОСЪЖДА “Музикаутор” СНЦ, ЕИК 831005050, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Будапеща № 17, ет. 4, със съдебен адрес: гр. София, бул. Александър Малинов № 51, вх. 5, ет. 7, ап. 15, да заплати на “Вая тур” ЕООД, ЕИК 102918816, със седалище и адрес на управление: гр. Бургас, ул. Одрин № 15, ет. 11, на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК сумата 387,50 лв. – разноси за първоинстанционното производство и сумата 400 лв. – разноси за въззивното производство, съразмерно с отхвърлената част от исковете.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 34 от 09.02.2023 г. по т.д. № 192/2022 г. по описа на Окръжен съд – Бургас в останалата част.

Решението не може да се обжалва.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____